

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88000, тел.: (0312) 63-02-67; факс 61-30-93,
e-mail: depon@carpathia.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 44216778

від _____ № _____

На № _____ від _____

**Виконкоми рад територіальних
громад**

**Керівникам місцевих органів
управління освітою**

**Керівникам інклюзивно-ресурсних
центрів**

Керівникам закладів освіти

**Про організацію інклюзивного
навчання у закладах освіти**

Департамент освіти і науки, молоді та спорту обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації, узагальнивши оперативні дані щодо організації інклюзивного навчання у закладах освіти області, повідомляє про таке.

Аналіз інформації, наданої місцевими органами управління освітою та закладами освіти про кількість дітей з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту в інклюзивних та спеціальних класах (групах), та кількість фахівців, які надають корекційно-розвиткові послуги в закладах освіти (на листи департаменту від 16.01.2026 № 01-15/173 та Комунальної установи „Організаційно-методичний центр освіти” Закарпатської обласної ради від 16.01.2026 № 01-10/3), засвідчив, що інклюзивне навчання впроваджується у закладах освіти усіх типів.

Так, станом на 01.02.2026 таке навчання організовано у 226 закладах дошкільної освіти (388 груп, 612 дітей), 382 закладах загальної середньої освіти (1598 класів, 2082 учнів), у 5 закладах професійної освіти (8 груп, 10 здобувачів освіти). У 3 закладах фахової передвищої освіти навчаються 18 здобувачів освіти з особливими освітніми потребами та 144 – у 4 закладах вищої освіти. Крім того, у 5 закладах позашкільної освіти створено 31 інклюзивну групу, де навчаються 69 дітей з особливими потребами.

Департамент освіти і науки, молоді та спорту
№01-15/1085 від 16.03.2026
КЕП: Марусинець М. М.
157ЕСВ
Сертифікат дійсний до 13.01.2028 15:34

У закладах освіти введено 344 ставки асистентів вихователя та 1574 ставки асистентів учителя.

У 4 закладах дошкільної освіти функціонують 12 спеціальних груп, де навчається 181 дитина, та в одному закладі загальної середньої освіти – 2 спеціальні класи, де навчається 18 учнів з особливими освітніми потребами.

У 64 закладах дошкільної освіти та 216 закладах загальної середньої освіти облаштовано ресурсні кімнати.

Для надання корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами у закладах дошкільної освіти (ЗДО) залучено 168 фахівців та 563 – у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО). Крім того, уведено 19,5 ставок вчителів-дефектологів у ЗДО та 37 таких ставок у ЗЗСО.

Департамент освіти і науки, молоді та спорту облдержадміністрації – обласної військової адміністрації **звертає увагу**, що відповідно до змін, внесених до Порядків організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної та загальної середньої освіти (постанови Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 року № 530 та від 15 вересня 2021 року № 957) заклади дошкільної та загальної середньої освіти, в яких організовано інклюзивне навчання, **повинні організувати ведення журналу обліку проведення (надання) психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять (послуг)**, який є обов'язковим документом для фіксації таких послуг, визначити відповідальних осіб за ведення такого журналу та забезпечити підтвердження батьками факту отримання занять (послуг).

Функціонування спеціальних класів у ЗЗСО здійснюється відповідно до Порядку утворення та умов функціонування спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 № 1182.

Інклюзивне навчання у закладах професійної, фахової передвищої, вищої та позашкільної освіти врегульовано постановами Кабінету Міністрів України: від 10 липня 2019 року № 635 „Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти”, від 10 липня 2019 року № 636 „Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти”, від 21 серпня 2019 року № 779 „Про організацію інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти” та від 15 грудня 2021 року № 1321 „Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти”.

Одночасно **нагадуємо**, що інклюзивне навчання для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами закладів професійної освіти, **які одночасно з набуттям кваліфікацій професійної освіти здобувають повну загальну середню освіту**, та осіб з особливими освітніми потребами, **які зараховані до закладів фахової передвищої освіти на основі базової середньої освіти**, організовується згідно з Порядком організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 року № 957.

Підставою для організації інклюзивного навчання (утворення інклюзивної групи чи класу), **складання індивідуальної програми розвитку та надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг згідно з**

визначеним рівнем підтримки є заява особи з особливими освітніми потребами або її батьків (інших законних представників) та висновок про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку, наданого інклюзивно-ресурсним центром.

В області функціонують 34 інклюзивно-ресурсні центри (далі – ІРЦ), які забезпечують системний психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами. Відповідно до річного звіту, у 2025 році фахівцями проведено комплексні оцінки психолого-педагогічного розвитку 1999 дітей, одночасно 360 дітей отримували корекційно-розвиткові послуги на базі ІРЦ.

Наголошуємо, що у разі обслуговування дітей з особливими освітніми потребами з інших територіальних громад діяльність ІРЦ організовується в одній із форм співробітництва, визначених Законом України „Про співробітництво територіальних громад”.

Організація освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами **зокрема передбачає:**

створення інклюзивного освітнього середовища та забезпечення психолого-педагогічного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

приведення території закладів освіти, будівель, споруд та приміщень у відповідність з вимогами державних будівельних норм, стандартів та правил. У разі коли наявні будівлі, споруди та приміщення закладів освіти неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з інвалідністю, здійснюється їх розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну;

забезпечення здобувачів освіти з особливими освітніми потребами необхідними спеціальними засобами корекції психофізичного розвитку згідно з типовим переліком, затвердженим Міністерством освіти і науки України;

застосування в освітньому процесі найбільш прийнятних для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами методів і способів спілкування, зокрема української жестової мови та рельєфно-крапкового шрифту (шрифту Брайля), із залученням відповідних фахівців і педагогічних працівників.

Засновники закладів освіти **зобов'язані забезпечити** відповідно до законодавства створення у закладі освіти безперешкодного середовища для учасників освітнього процесу, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами.

Керівник закладу освіти на підставі заяви особи з особливими освітніми потребами або її батьків (інших законних представників) та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи **в обов'язковому порядку утворює інклюзивну групу/клас.**

Враховуючи зазначене, місцевим органам управління освітою, керівникам закладів освіти необхідно **сприяти належній організації інклюзивного навчання згідно з чинним законодавством, налагодженню співпраці закладів освіти з інклюзивно-ресурсними центрами.**

Директор департаменту

Мар'яна МАРУСИНЕЦЬ